

TALOUSARVIOALOITE 1087/2008 vp

Määrärahan osoittaminen Vuotoksen alueen kansallispuiston suunnittelun käynnistämiseen

Eduskunnalle

Korkein hallinto-oikeus teki 18.12.2002 kymmenen vuotta kestäneen oikeuskäsittelyn jälkeen kielteisen päätöksen Vuotoksen allashankkeesta. Päätös on vuosikirjaratkaisu. Vuosikirjaratkaisuja käytetään päätösten perusteena ja ne näyttävät, mihin suuntaan lainsäädäntöä on kehitettävä. Valitustiet käytiin loppuun myös Natura 2000-asiassa ja olennainen osa kiistelystä alueesta liitettiin Naturaan vuonna 2005.

Oikeuskäsittelyssä syntyneet lopulliset ratkaisut ovat sulkeneet pois allashankkeen. Yli 40 vuotta jatkunut allaskiista esti alueen kehittämisen sen omista, luonnollisista lähtökohdistaan. Nyt on avautumassa mahdollisuuksia kehittää Vuotoksen alueen matkailu- ja virkistyskäyttöä ja tukea paikallista elinkeinotoimintaa. Vuotoksen alue liittyy kiinteästi Pyhä-Luoston kansallispuiston monipuoliseen luontokokonaisuuteen: tuntureita, alavia jokivarsimaisemia, tulvaniittyjä, linturikkaita aapasointa, lampia, puronvarsilehdoja, taimenpuroja.

20 vuoden aikana Itä-Lappi on menettänyt suuria teollisia yrityksiä, viimeisimpinä Salcomp ja Stora Enson sellutehdas. Alue tarvitsee taloudellisesti kestäväää ja työllistäväää vaihtoehtoa, joka ei tuhoa luontoa, kulttuuria ja paikallisia tunteita.

Länsi- ja Ylä-Lapin menestyvät matkailuyritykset sijaitsevat kansallispuistojen lähellä. Menestys edellyttää myös kulttuuria ja tunnettuutta.

Ylä-Kemijoen vapaa vesistö, Vuotos, Itä-Lapin aapasuot, sompiolainen eräkuulttuuri ja Kuola muodostavat ainutlaatuiset vetovoimatekijät myös Vuotos-kiista on tehnyt alueesta maailmankuulun.

Valmisteilla on lakialoite Vuotoksen kansallispuiston perustamista tai sen liittämistä Pyhä-Luoston kansallispuistoon. Kansallispuisto voisi esitellä Vuotoksen ainutlaatuista luontoa, kadonnutta keminsaamelasta kulttuuria, Kemijoen erilaisten käyttömuotojen ja jopa allasrakentamisen historiaa.

Kansallispuisto ja eräkuulttuurikeskus täyttävät kaikki menestyvän matkailukeskuksen edellytykset ja luovat vähitellen ympärilleen monimuotoista yritystoimintaa. Ylä-Kemijoen ja Vuotoksen vesistöalue tarjoavat runsaasti mahdollisuuksia kehittää jokien, aapasoiden ja lintujärvien ja -lampien virkistyskäyttöä; melonta- ja kanoottireittejä, kalastusta, kävely- ja hiihtoreittejä, suoreittejä jne.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta ottaa valtion vuoden 2009 talousarvioon momentille 35.10.21 lisäyksenä 50 000 euroa Vuotoksen alueen kansallispuiston suunnittelun käynnistämiseen.

TAA 1087/2008 vp — Jyrki Yrttiaho /vas ym.

Helsingissä 26 päivänä syyskuuta 2008

Jyrki Yrttiaho /vas
Matti Kauppila /vas
Minna Sirnö /vas
Martti Korhonen /vas
Markus Mustajärvi /vas
Matti Kangas /vas

Unto Valpas /vas
Esko-Juhani Tennilä /vas
Merja Kyllönen /vas
Pentti Tiusanen /vas
Veijo Puhjo /vas